

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Эрдэнэцогт сумын Эрүүл мэндийн төвийн 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: БНА-2023/97/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас:

www.audit.mn

Баянхонгор хот

2023 .02.17

Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газрын
Дарга, тэргүүлэх аудитор Б.Мөнхбат
Утас: 70442584 Цахим хаяг: munkhbatb@audit.gov.mn
Аудитын менежер А.Цээням

Утас: 70442424 Цахим хаяг: tseenyama@audit.gov.mn

“Глобаль капитал аудит” ХХК-ын захирал Д.Энхтуяа

Утас: 89499922 Цахим хаяг: enkhtuyad@gmail.com

Аудитор Д.Цэцэгмаа

Утас: 88089024 Цахим хаяг: tsetsegmaa_1961@yahoo.com

АГУУЛГА

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ	4
2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ	6
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан	6
2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан.....	7
2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан	9
2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан.....	12
2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	12
3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА	14
4.1 Ерөнхий зүйл.....	18
4.2 Материаллаг байдал	18
4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт	19
4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал	19
4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт	19
4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт.....	19
4.5.1 Завсрын аудитын талаар	19
4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал	20
5.Аудитын илрүүлэлт	20

Товчилсон үгийн жагсаалт

АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар
УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт

**БАЯНХОНГОР АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

310 дугаар байр, Лувсанданзанжанцангийн
өргөн чөлөө 3 дугаар гудамж, Номгон 1 дүгээр баг,
Баянхонгор сум, Баянхонгор аймаг, 64101
Утас: (976) 70442584

Цахим шуудан: procurement.bayankhongor@audit.gov.mn

2023.02.17 № 2/39

танай _____ -ны № _____ -т

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Эрдэнэцогт сумын Эрүүл мэндийн төвийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Эрдэнэцогт сумын Эрүүл мэндийн төв нь 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан.

Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Байгууллагын удирдлага нь санхүүгийн тайлангаа бэлтгэхдээ нягтлан бодох бүртгэлийн тасралтгүй байх зарчмыг ашигласан байна.

Тайлант онд Эрүүл мэндийн даатгалын тухай хуульд өөрчлөлт орсонтой холбоотой "Төлбөрийн хэмжээ, төлбөрийн арга, журам өөрчлөн батлах тухай" ЭМДҮЗ-ийн 2022.03.23-ны 05 тоот тогтоол гарч, Эрүүл мэндийн байгууллагууд нэг иргэнээр тооцсон нормативт зардлаар эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжиж байна.

Үйл ажиллагааны орчинд бүтцийн өөрчлөлт гараагүй, дээрхи тогтоолын дагуу Эрүүл мэндийн төвийн нэг иргэнээр тооцсон зардлыг ЭМД-ын сангаас өвчний оношийн төрлөөр, насны ангилалаар тогтоосон тарифт үндэслэн гүйцэтгэлээр санхүүжүүлсэн, тогтмол зардлыг орон нутгийн төсвөөс санхүүжүүлсэн байна.

005020217

D/2023-A4 Alban toot doc

Дээрхи өөрчлөлттэй холбоотойгоор Эрүүл мэндийн байгууллагууд 2022 оны 12 дугаар сарын 31-нээрхи санхүүгийн тайланг санхүүжилтийн эх үүсвэрээс хамааран улсын төсвийн , орон нутгийн төсвийн гэж тайлагнан Сангийн яамны e-balance.mof.gov.mn системд шивж оруулсан байна.

Аудитын гол асуудал

Аудитыг гүйцэтгэхэд аудитын хамрах хүрээний хязгаарлалт хийх шаардлагагүй болон хангалттай, зохистой нотолгоог олж авах боломжгүй нөхцөл үүсээгүй тул бидний олж авсан нотолгоо нь аудитын дүгнэлтийн суурь болоход хүрэлцээтэй, зохистой гэж үзлээ.

Бусад асуудлын хэсэг

Байгууллагын удирдлага бусад мэдээлэлтэй холбоотой үүрэг хариуцлагыг хүлээнэ. Байгууллагын жилийн гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд 33 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөснөөс 94.2 хувийн гүйцэтгэлтэй гэж тайлагнасан байна.

Шалгагдагч байгууллагын санхүүгийн тайлангаас бусад үйл ажиллагааны тайлан, мэдээ, гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний биелэлт зэрэг мэдээлэлтэй танилцсан. Танилцахад материаллаг буруу илэрхийлсэн зүйл илрээгүй.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ
АУДИТОР

Б.МӨНХБАТ

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

СТ-1А

САНХҮҮГИЙН БАЙДЛЫН ТАЙЛАН

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл /Төгрөгөөр/
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>160,632,995.19</u>	<u>217,176,014.95</u>
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	00.00	81,659,880.95
312	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	00.00	81,659,880.95
3121	Төгрөг	00.00	81,659,880.95
31211	Төрийн сангийн харилцах	00.00	81,659,880.95
33	АВЛАГА	46,434,705.60	00.00
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	438,205.60	00.00
33300	Татаас, санхүүжилтийн авлага	45,996,500.00	00.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	114,198,289.59	135,516,134.00
351	Түүхий эд материал	64,243,341.60	80,433,746.01
35110	Тусгай зориулалттай материал	42,364,245.20	63,087,100.41
35130	Эм боох материал	21,879,096.40	17,346,645.60
354	Хангамжийн материал	46,122,447.99	51,249,887.99
35410	Бичиг хэргийн материал	1,222,500.00	1,081,890.00
35420	Аж ахуйн материал	41,536,297.99	48,032,597.99
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	66,000.00	00.00
35450	Барилгын засварын материал	1,026,500.00	00.00
35460	Хүнсний материал	1,372,650.00	1,236,900.00
35470	Бусад хангамжийн материал	898,500.00	898,500.00
35600	Мал амьгад	3,832,500.00	3,832,500.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>400,136,432.06</u>	<u>415,906,514.31</u>
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	400,136,432.06	415,906,514.31
392	Биет хөрөнгө	392,000,432.06	407,770,514.31
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	344,642,898.29	344,642,898.29
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-49,405,338.36	-64,209,517.80
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	40,500,000.00	48,930,000.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-16,875,000.00	-22,265,499.99
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	145,977,230.91	178,044,091.91
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-76,869,598.37	-93,761,392.40
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	9,499,041.00	23,429,041.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-5,468,801.41	-7,039,106.70
393	Биет бус хөрөнгө	8,136,000.00	8,136,000.00
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	8,136,000.00	8,136,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	<u>560,769,427.25</u>	<u>633,082,529.26</u>
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	<u>1,606,514.80</u>	<u>1,326,583.23</u>
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	1,606,514.80	1,326,583.23

Эрдэнэцогт сумын Эрүүл мэндийн төвийн 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

413	Өглөг	1,606,514.80	1,326,583.23
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	00.00	1,326,583.13
41320	Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	1,606,514.80	00.10
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	559,162,912.45	631,755,946.03
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	559,162,912.45	631,755,946.03
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	267,139,817.00	267,139,817.00
51101	Өмч: - төрийн	267,139,817.00	267,139,817.00
512	Хуримтлагдсан үр дүн	-7,447,479.32	65,145,554.26
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	-7,447,479.32	-7,447,479.32
51220	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	72,593,033.58
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	299,470,574.77	299,470,574.77
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	560,769,427.25	633,082,529.26

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

СТ-2А

САНХҮҮГИЙН ҮР ДҮНГИЙН ТАЙЛАН

Дансны код	Үзүүлэлт	/Төгрөгөөр/	
		Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (	921,181,602.80	761,989,970.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	58,659,155.09	711,224,970.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	58,659,155.09	63,034,880.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	00.00	3,065,819.34
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	00.00	3,065,819.34
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	38,108,953.91	28,038,361.00
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	20,550,201.18	31,930,699.66
122	Тусламжийн орлого	00.00	0.00
122001	Хандив тусламж /дотоод/	00.00	0.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛГИЙН ОРЛОГО	862,522,447.71	698,955,090.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	434,966,900.00	00.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	434,966,900.00	00.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	378,145,264.00	00.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	82,284,064.00	00.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	4,906,200.00	00.00
131107	нэмэлт	290955000.00	
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	30,714,813.71	50,765,000.00

Эрдэнэцогт сумын Эрүүл мэндийн төвийн 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	30,714,813.71	50,765,000.00
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	18,695,470.00	648,190,090.00
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	18,695,470.00	649,190,090.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	817,855,234.08	689,396,936.42
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	817,855,234.08	689,396,936.42
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	794,932,902.47	670,719,689.19
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	336,189,661.27	364,412,251.82
210101	Үндсэн цалин	206,861,595.27	228,759,586.82
210102	Нэмэгдэл	91,576,405.00	85,038,875.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	5,594,661.00	3,977,000.00
210104	Урамшуулал	32,157,000.00	46,636,790.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	48,514,024.80	43,483,832.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	29,998,322.00	30,304,532.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,441,800.00	3,336,900.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,753,300.00	2,501,100.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	688,300.00	667,400.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	11,632,302.80	6,673,900.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	32,080,594.54	32,410,759.43
210301	Гэрэл, цахилгаан	3,423,154.54	3,104,359.43
210302	Түлш, халаалт	28,533,120.00	29,079,600.00
210303	Цэвэр, бохир ус	124,320.00	226,800.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	28,723,597.39	37,165,217.70
210401	Бичиг хэрэг	2,533,200.00	3,271,010.00
210402	Тээвэр, шатахуун	22,536,300.00	25,920,410.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,085,707.39	2,126,746.00
210404	Ном, хэвлэл	00.00	120,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	1,123,390.00	1,887,500.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	445,000.00	3,839,551.70
2105	Нормативт зардал	102,273,620.30	91,615,845.15
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	93,169,020.30	84,891,285.15
210502	Хоол, хүнс	9,104,600.00	6,724,560.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	1,829,500.00	5,572,400.00
210604	Урсгал засвар	1,829,500.00	5,572,400.00
2107	Томилолт, зочны зардал	172,000.00	2,520,000.00
210701	Гадаад албан томилолт	64,000.00	00.00
210702	Дотоод албан томилолт	108,000.00	2,520,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	202,749,110.00	35,017,928.34
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	202,749,110.00	32,855,894.34
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	00.00	1,300,000.00

Эрдэнэцогт сумын Эрүүл мэндийн тавийн 2022 оны санхүүгийн тайлан төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

210803	Даатгалын үйлчилгээ	00.00	224,534.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	00.00	33,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	00.00	604,500.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	42,400,794.17	58,521,454.75
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	8,243,927.00	19,864,676.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	34,156,867.17	38,656,778.75
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	22,922,331.61	18,677,247.23
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	22,861,660.00	00.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	12,261,660.00	00.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	10,600,000.00	00.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	19,221.00	18,677,247.23
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	00.00	18,677,247.23
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	41,450.61	00.00
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	41,450.61	00.00
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	103,326,368.72	72,593,033.58
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН		
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	12,766,192.80	00.00
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	-12,766,192.80	00.00
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	90,560,175.92	72,593,033.58

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

СТ-2А

МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭНИЙ ТАЙЛАН

/Төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	816,525,947.71	752,466,769.34
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	00.00	655,705,269.34
120	Нийтлэг татварын бус орлого	00.00	7,515,179.34
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	00.00	7,515,179.34
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	00.00	7,515,179.34
122	Тусламжийн орлого	00.00	648,190,090.00
122001	Хандив тусламж /дотоод/	00.00	648,190,090.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	816,525,947.71	96,761,500.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	434,966,900.00	00.00

Өрдэнэцофт сумын Эрүүл мэндийн төвийн 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	434,966,900.00	00.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	332,148,764.00	45,996,500.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	82,284,064.00	00.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	4,906,200.00	00.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	30,714,813.71	50,765,000.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	30,714,813.71	50,765,000.00
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	18,695,470.00	00.00
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	18,695,470.00	00.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	808,812,447.71	644,418,388.39
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	808,812,447.71	644,418,388.39
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	726,467,712.10	621,291,781.16
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	335,335,373.00	362,647,463.09
210101	Үндсэн цалин	206,097,307.00	226,994,798.09
210102	Нэмэгдэл	91,576,405.00	85,038,875.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	5,594,661.00	3,977,000.00
210104	Урамшуулал	32,067,000.00	46,636,790.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	43,765,122.00	41,711,700.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	29,998,322.00	28,364,000.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,441,800.00	3,336,900.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,753,300.00	2,669,500.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	688,300.00	667,400.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	6,883,400.00	6,673,900.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	30,714,813.71	32,087,752.77
210301	Гэрэл, цахилгаан	2,057,373.71	2,781,352.77
210302	Түлш, халаалт	28,533,120.00	29,079,600.00
210303	Цэвэр, бохир ус	124,320.00	226,800.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	21,728,047.39	31,827,096.00
210401	Бичиг хэрэг	1,198,300.00	2,825,100.00
210402	Тээвэр, шатахуун	15,892,850.00	22,711,250.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,095,157.39	2,126,746.00
210404	Ном, хэвлэл	370,000.00	120,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	1,645,390.00	2,150,400.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	526,350.00	1,893,600.00
2105	Нормативт зардал	41,788,000.00	75,203,009.30
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	37,004,400.00	64,220,199.30
210502	Хоол, хүнс	4,783,600.00	5,482,810.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	00.00	5,500,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	1,433,500.00	5,309,600.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	00.00	845,200.00

Эрдэнэцогт сумын Эрүүл мэндийн төвийн 2022 оны санхүүгийн тайлан төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

210604	Урсгал засвар	1,433,500.00	4,464,400.00
2107	Томилолт, зочны зардал	172,000.00	2,520,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	172,000.00	2,520,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	242,581,979.00	46,868,034.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	242,131,979.00	44,543,000.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	450,000.00	1,300,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	00.00	224,534.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	00.00	33,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	00.00	767,500.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	8,948,877.00	23,117,126.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	8,948,877.00	23,117,126.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	82,344,735.61	23,126,607.23
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	82,284,064.00	4,449,360.00
213202	Нийгмийн даатгалын тэтгэвэр, тэтгэмж	00.00	530,260.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	47,684,064.00	3,919,100.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	34,600,000.00	00.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	19,221.00	18,677,247.23
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	00.00	18,677,247.23
213404	Хөрөнгийн	19,221.00	00.00
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	41,450.61	00.00
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	41,450.61	00.00
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	7,713,500.00	108,048,380.95
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	7,713,500.00	26,388,500.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	7,713,500.00	26,388,500.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	7,713,500.00	26,388,500.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	7,713,500.00	26,388,500.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	-7,713,500.00	-26,388,500.00
7	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	00.00	00.00
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	00.00	81,659,880.95
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	00.00	00.00
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	00.00	81,659,880.95

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ/ӨМЧИЙН ӨӨРЧЛӨЛТИЙН ТАЙЛАН

/ төгрөгөөр /					
Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
C08	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	267,139,817.00	299,470,574.77	-7,447,479.32	559,162,912.45
D01	2022 оны 01-р сарын 01-нээрх үлдэгдэл	267,139,817.00	299,470,574.77	-7,447,479.32	559,162,912.45
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	267,139,817.00	299,470,574.77	-7,447,479.32	559,162,912.45
D08	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	72,593,033.58	72,593,033.58
D09	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	267,139,817.00	299,470,574.77	65,145,554.26	631,755,946.03

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

ТГ

ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ТАЙЛАН

/ төгрөгөөр /

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны		Зөрүү	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Дүн	хувь
1	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл				
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	634,228,000.00	601,683,781.16	32,544,218.84	94.9
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	634,228,000.00	601,683,781.16	32,544,218.84	94.9
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	634,228,000.00	601,683,781.16	32,544,218.84	94.9
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	333,693,800.00	362,647,463.09	-28,953,663.09	108.7
210101	Үндсэн цалин	196,534,600.00	226,994,798.09	-30,460,198.09	115.5
210102	Нэмэгдэл	89,746,900.00	85,038,875.00	4,708,025.00	94.8
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	6,006,000.00	3,977,000.00	2,029,000.00	66.2
210104	Урамшуулал	41,406,300.00	46,636,790.00	-5,230,490.00	112.6
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	41,711,700.00	41,711,700.00	0.00	100.0
210201	Тэтгэврийн даатгал	28,364,000.00	28,364,000.00	0.00	100.0
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,336,900.00	3,336,900.00	0.00	100.0

Эрдэнэцогт сумын Эрүүл мэндийн төвийн 2022 оны санхүүгийн тайлан төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,669,500.00	2,669,500.00	0.00	100.0
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	667,400.00	667,400.00	0.00	100.0
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	6,673,900.00	6,673,900.00	0.00	100.0
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	50,765,000.00	32,087,752.77	18,677,247.23	63.2
210301	Гэрэл, цахилгаан	4,569,000.00	2,781,352.77	1,787,647.23	60.9
210302	Түлш, халаалт	44,676,000.00	29,079,600.00	15,596,400.00	65.1
210303	Цэвэр, бохир ус	800,000.00	226,800.00	573,200.00	28.4
210405	Хог хаягдал зайлуулах хортон	220,000.00	00.00	220,000.00	0.0
210604	Урсгал засвар	500,000.00		500,000.00	0.0
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	34,535,200.00	31,827,096.00	2,708,104.00	92.2
210401	Бичиг хэрэг	3,291,300.00	3,181,500.00	109,800.00	96.7
210402	Тээвэр, шатахуун	24,103,500.00	22,711,250.00	1,392,250.00	94.2
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,707,900.00	1,770,346.00	937,554.00	65.4
210404	Ном, хэвлэл	400,400.00	120,000.00	280,400.00	30.0
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	2,167,100.00	2,150,400.00	16,700.00	99.2
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,865,000.00	1,893,600.00	-28,600.00	101.5
2105	Нормативт зардал	78,492,100.00	75,203,009.30	3,289,090.70	95.8
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	64,189,600.00	64,220,199.30	-30,599.30	100.0
210502	Хоол, хүнс	7,582,900.00	5,482,810.00	2,100,090.00	72.3
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	6,719,600.00	5,500,000.00	1,219,600.00	81.9
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	43,500,800.00	29,544,600.00	13,956,200.00	67.9
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	37,750,000.00	24,550,200.00	13,199,800.00	65.0
210602	Тавилга	1,000,000.00	530,000.00	470,000.00	53.0
210604	Урсгал засвар	4,750,800.00	4,464,400.00	286,400.00	94.0
2107	Томилолт, зочны зардал	3,050,000.00	2,520,000.00	530,000.00	82.6
210702	Дотоод албан томилолт	3,050,000.00	2,520,000.00	530,000.00	82.6
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	3,153,600.00	3,025,034.00	128,566.00	95.9
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	700,000.00	700,000.00	0.00	100.0
210802	Аудит, баталгаажуулалт,	1,300,000.00	1,300,000.00	0.00	100.0
210803	Даатгалын үйлчилгээ	233,600.00	224,534.00	9,066.00	96.1
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	38,400.00	33,000.00	5,400.00	85.9
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	10,400.00	00.00	10,400.00	0.0
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	871,200.00	767,500.00	103,700.00	88.1

2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	45325800.00	23117126.00	22,208,674.00	51.0
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	45,325,800.00	23,117,126.00	22,208,674.00	51.0
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	634,228,000.00	683,343,662.11	-49,115,662.11	107.7
1340	НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН САНГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	538,047,500.00	648,190,090.00	-	120.5
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	538,047,500.00	648,190,090.00	-	120.5
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	50,765,000.00	32,087,752.77	18,677,247.23	63.2
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	50,765,000.00	32,087,752.77	18,677,247.23	63.2
120004	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	45,415,500.00	3,065,819.34	42,349,680.66	6.8
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	45,415,500.00	3,065,819.34	42,349,680.66	6.8
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	26.00	26.00	0.00	100.0
620001	Удирдах ажилтан	01.00	01.00	0.00	100.0
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	25.00	25.00	0.00	100.0

3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА

3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа

Эрдэнэцогт сумын Эрүүл мэндийн төвийн зорилго, үйл ажиллагааны чиглэлийг Эрүүл мэндийн тухай хуульд зааснаар “Хүн амд эрүүл мэндийн анхан шатны тусламж үйлчилгээг хүргэх эрүүл мэндийн анхан шатны тусламж үйлчилгээ үзүүлэх” гэж зорилго зорилтыг тодорхойлжээ.

3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин

Байгууллагын үйл ажиллагаа явуулж буй хууль эрх зүйн орчны талаар :

- Эрүүл мэндийн тухай хууль
- Эрүүл мэндийн даатгалын тухай хууль,
- Эм, эмнэлгийн хэрэгслийн тухай хуулиудад нийцүүлэн гарсан тогтоол, журам, зааврын хүрээнд үйл ажиллагаагаа явуулж байна.

Тайлант хугацаанд санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж, бодлого чиглэлд өөрчлөлт ороогүй байна.

Харин тайлант онд "Төлбөрийн хэмжээ, төлбөрийн арга , журам өөрчлөн батлах тухай " ЭМДҮЗ-ийн 2022.03.23-ны 05 тоот тогтоол гарч , эрүүл мэндийн байгууллагуудын санхүүжилтийн журамд өөрчлөлт орж нэг иргэнээр тооцсон санхүүжилтийг Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас олгож эхэлсэн ба тогтмол зардлыг орон нутгийн төсвөөс санхүүжүүлж байгаатай холбоотой 2022 оны 12 БНА-2023/97/НА-СТА-ТШЗ

дугаар сарын 31-нээрхи санхүүгийн тайлан ЭМЯ-нд нэгтгэгдэж, орон нутгийн ТЕЗ-ын санхүүгийн тайланд нэгтгэгдээгүй, Сангийн яамны Э-тайланд хөрөнгө шилжүүлэн тайланг гаргаж, орон нутгийн тайлан эхний үлдэгдэлтэй эцсийн үлдэгдэлгүй, Улсын төсвийн тайланд эцсийн үлдэгдлээр тайланг нэгтгэсэн байна.

Дотоод хяналтыг ТЕЗ-ийн дэргэдэх Санхүүгийн хяналт дотоод аудитын алба хэрэгжүүлдэг ба Эрдэнэцогт сумын Эрүүл мэндийн төвийн 2022 оны санхүүгийн үйл ажиллагаанд дотоод аудит хийгдээгүй байна.

Дотоод аудитын чиг үүрэг, түүний гүйцэтгэсэн ажлын найдвартай байдлын талаар ойлголт олж авснаар дотоод аудитын гүйцэтгэсэн ажлыг аудитад ашиглах, дотоод аудитораас шууд тусалцаа авах шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Эрдэнэцогт сумын Эрүүл мэндийн төвийн 2022 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккруэл сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн байна.

Тус байгууллагын үйл ажиллагаанд мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь Баянхонгор аймгийн Санхүү төрийн сангийн хэлтсээс 2021 онд боловсруулсан, холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцсэн, тус байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт тохирсон байна.

3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд

Эрдэнэцогт сумын Эрүүл мэндийн төвийн 2022 санхүүгийн тайланг Сангийн сайдын 2006 оны 388 дугаар тушаалаар баталсан “Төсөвт байгууллагад мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн дансны заавар”-ын дагуу бэлтгэсэн байна. Тайлант хугацаанд нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогод өөрчлөлт ороогүй байна.

Тайлант оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн 633,082.5 мянган төгрөг байгаа нь өмнөх оноос 72,313.1 мянган төгрөгөөр буюу 12.9 хувиар өссөн байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

Мянган төгрөгөөр

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	160,633.0	217,176.0	56,543.0
Мөнгөн хөрөнгө	-	81,659.9	81,659.9
Авлага	46,434.7	-	(46,434.7)
Урьдчилгаа	-	-	-
Бараа материал	114,198.3	135,516.1	21,317.8

ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	400,136.4	415,906.5	15,770.1
Үндсэн хөрөнгө	548,755.2	603,182.0	54,426.9
Хуримтлагдсан элэгдэл	(148,618.7)	(187,275.5)	(38,656.8)
Нийт хөрөнгө	560,769.4	633,082.5	72,313.1
Өр төлбөр	1,606.5	1,326.6	(279.9)
Засгийн газрын оролцоо /Эздийн өмч/	559,162.9	631,755.9	72,593.0
Нийт өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө өмчийн дүн	560,769.4	633,082.5	72,313.1

Эх сурвалж: 2022 оны санхүүгийн тайлан

Мөнгөн хөрөнгийн дансны үлдэгдэл 81,659.9 мянган төгрөгөөр өссөн нь ЭМЯ-ны Санхүү эдийн засгийн газрын санхүү даатгалын хэлтсээс өгсөн чиглэлийн дагуу тайлант хугацааны төсвийн зарцуулагдаагүй үлдэгдлийг татан төвлөрүүлээгүй байна.

Авлага дансны өөрчлөлт нь өмнөх оны ЭМД-ын сангаас авах авлагын үлдэгдэл 46,434.7 мянган төгрөгийн авлагыг барагдуулсантай холбоотой байна.

Бараа материалын дансны үлдэгдэл 135,516.1 мянган төгрөг болж 21,317.8 мянган төгрөгөөр өссөн нь тайлант хугацаанд төсвийн хөрөнгөөр нийт 154,191.3 мянган төгрөгийн бараа материал худалдан авч, аймгийн ЭМГ-аас 31,930.7 мянган төгрөгийн бараа, материалыг шилжүүлэн авч, 164,804.2 мянган төгрөгийн бараа материалыг зарцуулсан нь нөлөөлсөн байна.

Үндсэн хөрөнгө дансны үлдэгдэл 603,182.0 мянган төгрөг болж 54,426.9 мянган төгрөгөөр өссөн нь төсвийн хөрөнгөөр 26,388.5 мянган төгрөгийн хөрөнгө худалдан авч, аймгийн ЭМГ-аас 28,038.4 мянган төгрөгийн хөрөнгө шилжүүлэн авчээ.

Өр төлбөр дансны үлдэгдэл 1,326.6 мянган төгрөг болж 279.9 мянган төгрөгөөр буурсан нь өмнөх оны өглөгийг бүрэн барагдуулсан ба санхүүгийн тайлангийн аудитаар ХХОАТ-ын өглөг үссэнийг санхүүгийн тайланд залруулсан байна.

Засгийн газрын оролцоо дансны үлдэгдэл 631,755.9 мянган төгрөг болж 72,593.0 мянган төгрөгөөр өссөн нь тайлант үеийн үр дүнгийн өөрчлөлтөөс шалтгаалжээ.

3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.5.1 Төсвийн төлөвлөлт

Тус байгууллагын 2022 оны төсвийн төсөлд ЭМД-ийн сангаас санхүүжих нэг иргэнээр тооцсон зардлыг 645,554.4 мянган төгрөгөөр төлөвлөж дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Төсвийн төслийн саналаас 166,383.3 мянган төгрөгөөр бууруулан 479,171.1 мянган төгрөгөөр баталжээ.

Тайлант хугацаанд нэг иргэнээр тооцсон санхүүжилтийг хүн амд үзүүлэх тусламж үйлчилгээний гүйцэтгэлээр санхүүжүүлсэнтэй холбоотой 8 удаа төсөвт өөрчлөлт оруулжээ

3.5.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант онд төсвийн шууд захирагчийн хэрэгжүүлэх 1 хөтөлбөрийн 4 арга хэмжээг санхүүжүүлэхээр ЭМД-ийн сангаас 538,047.5.0 мянган , дээд шатны төсөв захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилан олгох буюу туслах үйл ажиллагааны орлогоос 45,415.5 мянган, орон нутгийн төсвөөс санхүүжих тогтмол зардлын санхүүжилтэд 50,765.0 мянган , нийт зарлага санхүүжилтийг 634,228.0 мянган төгрөгөөр баталжээ.

Гүйцэтгэлээр ЭМД-ийн сангаас 648,190.1 мянган, туслах үйл ажиллагааны орлогоос 3,065.8 мянган , орон нутгийн төсвөөс 50,765.0 мянган , нийт 702,020.9 мянган төгрөгийн санхүүжилтийг авсан байна.

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 601,683.8 мянган төгрөг буюу 94.9 хувьтай байгаа нь тогтмол зардлын санхүүжилтээс зарцуулаагүй үлдэгдлийн 18,677.2 мянган төгрөгийг буцаан төвлөрүүлсэн, ЭМД-ийн сангаас авах санхүүжилтийг гүйцэтгэлд суурилан 110,142.6 мянган төгрөгөөр илүү авсан, туслах үйл ажиллагааны орлогоос 42,349.7 мянган төгрөгийг дутуу авч, олгосон санхүүжилтээс 81,659.9 мянган төгрөгийг зарцуулаагүй, мөнгөн хөрөнгө дансанд үлдэгдэлтэй байгаатай холбоотой байна.

Хүснэгт 2. Хөтөлбөр, арга хэмжээний төлөвлөгөө, гүйцэтгэл

Хөтөлбөр, арга хэмжээ	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	/мянган төгрөгөөр/	
			Зөрүү	Билэлт
ХӨТӨЛБӨР 71602-Эмнэлгийн тусламж үйлчилгээ	634,228.0	601,683.8	32,544.2	94.9
АРГА ХЭМЖЭЭ 80112 –Нийтлэг үйлчилгээ	50,765.0	32,087.8	18,677.2	93.2
АРГА ХЭМЖЭЭ 80302-Нэг иргэнд ногдох нормативт зардал	351,187.8	317,440.2	33,747.6	91.0
АРГА ХЭМЖЭЭ 81603- Үндсэн мэргэжлийн тусламж үйлчилгээ	186,859.7	217,441.7	-30,582.0	116.1
АРГА ХЭМЖЭЭ 83603-Дээд шатны төсвөөс хуваарилсан нэмэлт санхүүжилт	45,415.5	34,714.1	10,701.4	85.0

Эх сурвалж:2022 оны төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

3.5.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т “нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна” гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Тайлант хугацаанд нэмэлт санхүүжилтийн дансаар 45,996.5 мянган төгрөгийн гүйлгээ хийгдсэн нь өмнөх оны ЭМД-гийн сангаас авах авлагын гүйлгээ байна.

4. АУДИТЫН ТАЙЛАН

4.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана.” гэж заасны дагуу Эрдэнэцогт сумын Эрүүл мэндийн төвийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд аудит хийгдэх байгууллага, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал, аудитаар илрүүлсэн буруу илэрхийлэл, түүнийг шийдвэрлэсэн байдал, дараагийн аудитаар анхаарах асуудал болон аудиторын дүгнэлт, дүгнэлтийн үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Аудитыг “Глобал капитал аудит” ХХК-нийн аудитор Д.Энхтуяа, Д.Цэцэгмаа нар 2023 оны 1 дүгээр сарын 25-наас эхлэн гүйцэтгэж, чанарын хяналтыг Төрийн аудитын газрын ахлах аудитор М.Алтантуяа, аудитын менежер А.Цээням, Газрын дарга, тэргүүлэх аудитор Б.Мөнхбат нар хэрэгжүүлсэн.

Эрдэнэцогт сумын Эрүүл мэндийн төвийн 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлгэх хүсэлтийг Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2022 оны 11 дүгээр сарын 23-ний өдрийн 99 дугаар бүхий албан бичгээр ирүүлсэн байна.

4.2 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр 2022 оны батлагдсан төсөвт зардлыг сонгож материаллаг байдлын түвшинг 1.5 хувиар тооцож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэлийг Дунд гэж үнэллээ.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг завсрын аудит хийх явцад 2022 оны 8-р сарын өөрчлөлтөөр батлагдсан төсөвт зардлын 571,451.7 мянган төгрөгөөс 1.5 хувиар буюу 8,571.8 мянган төгрөгөөр, гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг төлөвлөлтийн материаллаг байдлын 75.0%-иар тооцон 6,428.8 мянган төгрөгөөр тогтоосныг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагагүй гэж үзсэн.

4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт

Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилтийн хүрээнд 668,468.0 мянган төгрөгийн төсөв батлагдаж, батлагдсан төсвөөс 32,544.2 мянган төгрөгийг хэмнэсэн ба төрийн хэмнэлтийн хуулийн заалтад хамаарах дараах зардлыг хэмнэсэн байна. Үүнээс :

- Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардлаас 18,677.2 мянган төгрөг
- Хангамж, бараа материалын зардлаас 2,817.4 мянган төгрөг
- Нормативт зардлаас 3,289.1 мянган төгрөгийг тус тус хэмнэсэн байна

4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайланд өгөх аудиторын дүгнэлтээс тусад нь салгах хэрэгтэй гэж заасан байна.

4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Аудитаар тайлант онд тендер зарлаагүй ба дулаанаар хангах, эм, эмнэлгийн хэрэгсэл, шатахуун, хүнсний материал худалдан авах 4 гэрээний 122,357.6 мянган, цалингийн зардлаас бусад 5 сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлогын 806,274.9 мянган төгрөгийн 27 гүйлгээ, цалингийн зардлаас бусад 5 сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий зарлагын 49,216.1 мянган төгрөгийн 6 гүйлгээ, өмч хөрөнгөтэй холбоотой 174,698.5 мянган төгрөгийн 10 шийдвэрийн мэдээллийг хуулийн хугацаанд бүрэн мэдээлсэн байна.

Нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд хэрэгжүүлсэн горим сорилд үндэслэн шилэн дансанд байршуулсан мэдээлэл нь шилэн дансны тухай хууль тогтоомжийн холбогдох заалттай *нийцсэн* гэж дүгнэлээ.

4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

4.5.1 Завсрын аудитын талаар

Тус байгууллагын санхүүгийн үйл ажиллагаанд 2022 оны 3 дугаар улирлын байдлаар завсрын аудит хийсэн ба аудитаар зөрчил илрээгүй болно.

4.5.2 Өмнөх аудитын мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний үр дүн

Өмнөх аудитаар зөрчил дутагдал илрээгүй.

4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Дараагийн аудитаар эмийн үлдэгдэл жил бүр нэмэгдэж байгаа тул төсвийн хөрөнгөөр худалдан авч байгаа болон бусад эх үүсвэрээс үнэ төлбөргүй нийлүүлэгдэж байгаа эмийн хугацаа, ашиглалт дээр анхаарч дүн шинжилгээ хийж төсвийн хөрөнгийн үр нөлөөг сайжруулах, төсвийн хөрөнгөөр авч буй үндсэн хөрөнгийн худалдан авах ажиллагаа хууль тогтоомжид нийцэж байгаа эсэх, түүний чанар, ашиглалтын байдалд Эрүүл мэндийн салбарын хэмжээгээр давтан аудит хийхэд анхаарлаа хандуулах шаардлагатай байна.

5. Аудитын илрүүлэлт

Аудитаар 1,302.6 мянган төгрөгийн алдаа¹ илэрч аудитын явцад залруулав.

Үүнд:

Ажилтнуудын цалингаас суутгасан ХХОАТ-ыг 1,302.6 мянган төгрөгөөр дутуу төлөөд өглөгөөр бүртгээгүй байна.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл (мянган төгрөгөөр)

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
							Залруулсан		Залруулаагүй			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Ажилтнуудын цалингаас суутгасан ХХОАТ-ыг 1,302.6 мянган төгрөгөөр дутуу төлөөд өглөгөөр бүртгээгүй байна.	1	1,302.6			1	1,302.6	1	1,302.6				
ДҮН	1	1,302.6			1	1,302.6	1	1,302.6				

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

---oOo---

¹ Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/.